

Mossos d'una nit d'estiu

A les comarques gironines, aquest és el primer estiu que la policia catalana patrulla amb competències d'ordre públic i seguretat ciutadana. Però també és el darrer que la Benemèrita controla el trànsit. El seu imminent traspàs ja ha creat polèmica.

Una nit com una altra, a la ciutat costanera de l'Estartit (Baix Empordà). Una dona francesa de mitjana edat, cega i amb un petit gos, reclama l'assistència d'una patrulla dels Mossos d'Esquadra. Aquests, amb la diligència pertinent, i amb una parla francesa mitjanament entenedora, atenen la senyora. Des d'un bon principi, aquesta els fa saber que el seu marit l'ha abandonada i que vol tornar-se'n a França. Els estranyats mossos comuniquen la situació a la seu central de la Bisbal de l'Empordà perquè li busquen primerament un habitatge per passar la nit, i que l'endemà el nostre senyor ho arregle. Al cap de mitja hora, acompanyen la senyora a una pensió, i moments després, des de la ma-

teixa comissaria central, arriben noves notícies. El marit, mentrestant, busca la dona perduda, que segons diu, anava beguda. Vet aquí el motiu de la discussió. Un cas inversemblant sembla haver-se solucionat.

Substitució de cossos. Aquesta és una de les moltes i moltes intervencions que la policia catalana es veu obligada a fer cada nit des que les competències d'ordre públic i seguretat ciutadana foren transferides a aquest cos policíac. És, per tant, aquest el primer estiu que els Mossos patrullen per la Costa Brava, tot substituint les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat (FCSE). Més concretament, els guàrdies civils, encarregats d'aquesta comesa fins l'any passat.

Normalment totes les intervencions dels Mossos són senzilles i no comporten cap grau de perillositat. Segons comenta un jove sergent de la comissaria de la Bisbal, encara que puga semblar que hi ha un cert grau de dificultat en cada cas, la tasca quotidiana d'un mosso destaca per la seua simplicitat. Sol haver-hi, però, durant l'estiu, i a causa de la nombrosa i important presència de turistes, més feina a l'hora del tancament de les discoteques. I tot per culpa de les excessives quantitats d'alcohol que s'acumulen en la sang d'alguns estiuvejants que, en determinades zones calentes, acaben increpant els veïns. De la resta de la jornada, el sergent no en destaca gaire cosa més, tots són casos ben quotidians.

Tanmateix, aquesta novetat, és a dir, el patrullatge a l'estiu, no s'ha de circumscriure només a la vigilància de les zones costaneres. També hi ha altres funcions que en aquest desplegament la policia catalana ha de complir. I és així perquè les comarques gironines, i si ens atenem a l'exemple del Baix Empordà, tenen a més a més del litoral, una important extensió de territori interior, on des dels incendis fins als delictes ambientals, o simplement les patrulles rutinàries pels pobles també ocupen el temps de treball d'aquest cos. Jaume Giné, sots-inspector i cap de l'àrea comarcal del Baix Empordà dels Mossos, pensa que tot i poder cridar més l'atenció a la premsa la vigilància de les costes, no es pot oblidar l'interior, on el control permanent de les muntanyes, de les collites dels pagesos, dels robaris de mobles vells als masos... esdevé un puntal rellevant de la tasca de la policia.

Cessions de competències.

A hores d'ara, la tasca dels mossos gironins no és altra que preservar l'ordre públic i la seguretat ciutadana. L'única transferència que els resta assumir és el control íntegre del trànsit (la unitat ja fa les primeres passes cap a la formació i entrada en funcionament). Així doncs, es pot afirmar que la policia catalana, a les comarques gironines treballa a ple rendiment perquè ja no pot assumir més responsabilitats. Segons la Llei Orgànica de Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat (LOFCSE), els Mossos no poden treballar en matèries com terrorisme, narcotràfic o control fronterer, que queden reservades a cossos d'àmbit estatal.

No obstant això, els Mossos actuen davant qualsevol sospita fundada, tot i que puguen coincidir amb la tasca d'altres cossos. Jaume Giné, cap de la Bisbal, posa un exemple. El passat mes de juliol, la policia catalana, davant d'una amenaça de bomba, va actuar perquè competencialment li pertocava, car l'amenaça afectava la seguretat dels ciutadans. Tot seguit, en assabentar-se que l'avís de

col·locació d'explosius es tractava d'una acció terrorista, el cas va ser delegat a la Guàrdia Civil, cos competent en aquesta matèria. Aquest fet va ser interpretat com una col·laboració entre diferents cossos.

Malgrat tot, si retrocedim en la història, aquesta desitjable col·laboració no sempre ha estat possible. Fins i tot hi ha hagut incidents grotescos, com quan alguns membres de la Benemèrita acusaren els Mossos d'Esquadra de traficant amb drogues. Unes acusacions que danyaren la imatge pública d'aquesta institució catalana. I perquè aquesta imatge siga positiva, els mossos aporten el seu granet de sorra: el patrullatge per parelles a peu, l'oficina d'atenció al ciutadà, l'actuació en qualsevol succeís encara que no hi tinguen competència i que després l'hagen de traslladar a un altre cos de seguretat... Amb aquest conreu d'una determinada imatge volen que el ciutadà tinga una acceptació dife-

A l'espera de la cessió del trànsit, es pot afirmar que els mossos ja actuen a ple rendiment a les comarques de Girona.

rent a la que altres cossos i forces de seguretat de l'estat s'han trobat.

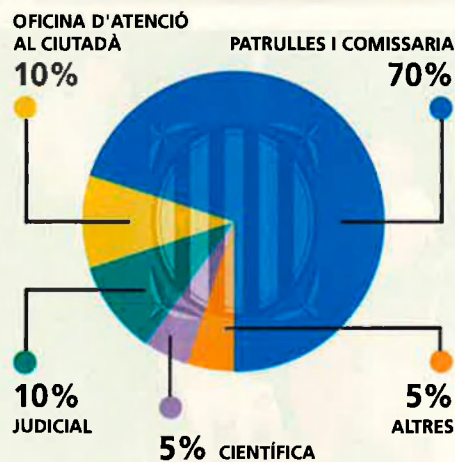
La mateixa nit que la dona francesa havia anat a perdre's a l'Estret de Gibraltar, per la ràdio que manté intercomunicats tots els mossos es pot escoltar un avís de la comissaria central: hi ha un grup de sis joves que branden una arma blanca i que han provocat un aldarull amb uns joves holandesos a prop d'un hotel. Ràpidament, els mossos es dirigeixen cap al lloc on s'ha produït aquest fet. No els immuta res. Baixen i s'informen dels

EL DESPLEGAMENT A LES COMARQUES DE GIRONA

	FIXOS	REFORÇ D'ESTIU	ENTRADA EN FUNCIONAMENT
FIGUERES	220	87	MAIG 97
ROSES	128	62	MAIG 97
LA BISBAL	153	100	NOV. 96
SANT FELIU	120	62	NOV. 96
BLANES	176	88	NOV. 95
OLOT	100	-	NOV. 96
RIPOLL	91	16	NOV. 95
STA. COLOMA	81	16	NOV. 95
TOTAL	1069	431	

SERVEIS I FUNCIONS DELS MOSSOS D'ESQUADRA

FONT: OFICINA DEL PORTAVEU DELS MOSSOS D'ESQUADRA DE GIRONA

El desplegament policial català, com que està basat en un model de substitució de competències i efectius personals, manté ben bé les mateixes funcions que abans realitzava la Guàrdia Civil: des de l'atenció al ciutadà, en el cas que presentara qualsevol tipus de denúncia, fins a les patrulles encarregades de mantenir l'ordre públic i la seguretat ciutadana.

Cal destacar, tanmateix, que la majoria de personal del Mossos d'Esquadra en les comarques on aquest model de substitució és vigent es dediquen al patrullatge (assistència al ciutadà i rondes rutinàries) i a la vigilància de les comissaries. Aquestes són més aviat escasses, ubicades a les capitals de comarca o de sector policíac. La resta del territori gironí es cobreix bé amb oficines d'atenció al ciutadà mòbils o d'altres de situades a ciutats com Palamós, però sense rang de comissaria.

MARC VILA

MARC VILA

Els Mossos creuen que per aconseguir una bona imatge d'acostament al ciutadà s'hi han d'adaptar lingüísticament, sense cap renúncia.

Dalt, un sergent dels Mossos d'Esquadra s'adreça a uns joves holandesos, tot demanant-los informació sobre l'aldarull en què s'havien vist involucrats a l'Estartit. Baix, una dona francesa i cega que demana auxili als agents de la policia catalana.

fets. Un problema afegit: els xicots holandesos s'expressaven en un anglès no gaire millor que el dels mossos. Com van poder i saber, els agents van interrogar i van obligar a identificar-se, amb correctíssima educació, els involucrats. Altres companys del sergent que estava al cap de l'operació van fer una batuda per obtenir dades sobre l'escamot de joves responsable de les intimidacions. El sergent va marxar després de deixar-hi una parella de mossos.

Llengua identificadora. L'ús de la llengua catalana en aquest cos és essencial. Segons Jaume Giné, cap de la comissaria de la Bisbal, el català identifica els Mossos amb el poble al qual ser-

veixen. Malgrat aquesta consideració, també creu que durant els períodes d'estiu, adreçar-se als turistes no és qüestió d'una sola llengua. El fet abans narrats (dona francesa, joves holandesos) ens ho expliquen tot. El francès i l'anglès són llegües tan comunes a la Costa Brava com el mateix català, si ens atenem a temporades turístiques com l'estiu. A més a més, els Mossos d'Esquadra creuen per aconseguir una bona imatge d'acostament al ciutadà s'hi han d'adaptar també lingüísticament, sense renunciar, això sí, a un dels trets definidors de la personalitat del cos.

Els ciutadans gironins accepten amb satisfacció que els policies se'ls adrecen en la seua llengua.

I no els estranya que es trenque un estereotip molt estès: fins ara les escenes viscudes amb agents de l'ordre públic s'expressaven habitualment en castellà. "També cal saber valorar la zona de patrutllatge per veure que l'idioma identificador dels Mossos és el parlat per la majoria dels ciutadans de les comarques gironines", afirma el sots-inspector Giné. El desplegament serà, cada cop més, un repte lingüístic de la mateixa manera que els Mossos es vagen estenent a poc a poc cap al sud.

Model de substitució. A aquest repte: aconseguir que el model de substitució policíac català s'implante a totes les comarques gironines, solament li resta, com ja hem dit adés, el trànsit i l'entrada en funcionament de les dotacions dels Mossos a les comarques del Gironès, el Pla de l'Estany i la Cerdanya, el proper mes de novembre. I tot s'explica perquè aquest model persegueix l'objectiu de treballar en ciutats mitjanes abans d'afrontar una gran ciutat i capital, com és l'exemple de Girona. Així, per poder acceptar els desafiaments i problemes de seguretat que aquesta ciutat pot produir, i la convivència amb la nombrosa policia local, es necessiten agents amb una contrastada experiència, la qual cosa s'aconsegueix a les ciutats de comarques.

Ja de tornada a la comandància de la Bisbal, el cotxe patrulla dels Mossos va al darrere d'un vehicle amb una matrícula que, a priori, no sembla correspondre-li per l'edat i sèrie del mateix vehicle. Es produeix un intercanvi d'apreciacions entre el sergent i el mossos acompanyant. Aquest li argumenta que hi pot haver, i de fet n'hi ha, noves matriculacions, i opina que millor seria no fer-lo aturar. El sergent es convenç, tot i que no deixa de fixar-se en el conductor del cotxe en qüestió. La ronda acaba, i per primera vegada els Mossos d'Esquadra patrollen per les costes gironines en compte de la Guàrdia Civil.

Salvador Giménez